

Bemærkninger til lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at give sundhedsministeren mulighed for at indføre brugerfinansiering af den offentlige levnedsmiddelkontrol af virksomheder inden for levnedsmiddelovens område. Ved brugerfinansiering forstås, at virksomheder under tilsyn og kontrol helt eller delvist selv skal afholde udgifter forbundet med myndighedernes autorisation/godkendelse, tilsyn og kontrol.

Forslaget giver mulighed for at udmønte budgetregulering som anført i finanslovforslaget for 1991 på 50 mill. kr. i 1991 og 150 mill. kr. i 1992 og følgende år gennem indførelse af brugerfinansiering inden for levnedsmiddelkontrolområdet.

Forslaget er endvidere et element i opfølgningen af et igangværende arbejde vedrørende modernisering af den offentlige levnedsmiddelkontrol. Regeringens afbureaukratiseringsredegørelse fra december 1988 indeholder forslag om, at hele levnedsmiddelkontrollen gennemgås med henblik på rationalisering, samordning og forenkling af lovgivning og administration. Finansministeriets Administrations- og Personaledepartement har i efteråret 1989 som led i turnusgennemgangen udarbejdet en rapport om det offentlige levnedsmiddelkontrollsystem. Turnusrapporten indeholder en række forslag til modernisering af levnedsmiddelkontrolområdet, herunder bl.a. regelværket, tilrettelæggelse af laboratoriekapaciteten og finansieringsmodeller.

Turnusrapporten er blevet fulgt op af et tværministerielt embedsmandsudvalg, der blev nedsat i februar 1990 med den opgave at overveje og stille forslag om, hvordan der kan opbygges et mere effektivt og koordineret levnedsmiddelkontrollsystem i Danmark. Udvalget, der endnu ikke endeligt har afsluttet sit arbejde, er som en del af sit kommissorium anmodet om at overveje finansieringsmodeller såvel på det såkaldte særlovsområde vedrørende bl.a. kød- og fiskontrol som den generelle levnedsmiddelovens område.

Det fremgår videre, at et fremtidigt finansieringsystem skal virke fremmende på formålene med levnedsmiddelkontrol og sikre en mere fast og forudsigelig ramme for udgiftsfordelingen mellem det offentlige og private og sikre et positivt medspil fra levnedsmiddelehvervene. Endelig skal systemet sikre et

lokalt engagement i tilsyns- og kontrolarbejdet samt opbygges således, at konkurrenceforvridning undgås.

Lovforslaget, der alene vedrører kontrollen inden for levnedsmiddelovens område, tager udgangspunkt i udvalgets kommissorium og overvejelser, der forudsætter hel eller delvis brugerfinansiering af levnedsmiddelkontrollen. Når udvalgets endelige rapport foreligger, vil der blive taget stilling til eventuelle yderligere forslag til ændringer på levnedsmiddelreguleringsområdet, herunder levnedsmiddeloven.

Det eksisterende kontrolsystem og dets finansiering

Levnedsmiddelovens hovedmålsætninger er, at forbrugere skal beskyttes mod sundhedsrisiko og mod vildledning i forbindelse med levnedsmidler. Overtilsynet med, at loven og de med hjemmel i loven fastsatte regler overholdes, påhviler sundhedsministeren, som har henlagt sine opgaver efter loven til Veterinærdirektoratet og Levnedsmiddelstyrelsen.

Efter levnedsmiddelovens § 31 må tilvirkning af levnedsmidler og tilsætningsstoffer med henblik på salg ikke påbegyndes, før autorisation hertil er meddelt af sundhedsministeren, der har henlagt sin kompetence til Veterinærdirektoratet for så vidt angår virksomheder, der tilvirker levnedsmidler, og til Levnedsmiddelstyrelsen for så vidt angår virksomheder, der tilvirker tilsætningsstoffer, næringsstofpræparater eller foretager bestråling af levnedsmidler. I 1989 havde i alt 683 virksomheder autorisationer til levnedsmiddel- og/eller tilsætningsstofproduktion, fordelt med 582 virksomheder i Veterinærdirektoratets regi og 101 virksomheder i Levnedsmiddelstyrelsens regi.

I henhold til lovens § 34, stk. 1, må der ikke påbegyndes virksomhed en detail omfattende salg eller behandling af levnedsmidler samt virksomhed en gros omfattende salg m.v., før godkendelse er meddelt af kommunalbestyrelsen. I følge oplysninger fra Finansministeriets kortlægning af laboratoriekapaciteten er der godkendt ca. 36.000 engros- og detailvirksomheder med eller uden tilvirkning af levnedsmidler.